

Prof. dr hab. n. med. Marta Anczewska
I Klinika Psychiatryczna
Instytut Psychiatrii i Neurologii
ul. Sobieskiego 9
tel. (22) 45 82 695
email: anczew@ipin.edu.pl

Warszawa 26.03.2022r.

**Recenzja dorobku naukowego w postępowaniu o nadanie
dr n. med. Pawłowi Wańkowiczowi stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne,
wydana w związku z Uchwałą nr 94/21/22 z dnia 25.01.2022r.
Rady Naukowej Dyscypliny Medyczne Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego
w Szczecinie**

Sylwetka zawodowa i naukowa Habilitanta

Dr Paweł Wańkowicz ukończył studia na Wydziale Lekarskim Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie w 2008r. z wyróżnieniem. W czasie studiów poszerzał zdobytą wiedzę odbywając staże między innymi w Specjalistycznym Psychiatrycznym Zespole Opieki Zdrowotnej im. Prof. Antoniego Kępińskiego w Jarosławiu i w Klinikum Uckermark, Schwedt w Niemczech. Za studencką aktywność naukową, w obszarze genetyki i neurologii, otrzymał nagrodę Studenckiego Towarzystwa Naukowego Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie.

Zdobyta wiedza w zakresie genetyki i zainteresowanie neuroonkologią skłoniły dr Pawła Wańkowicza do współpracy z Zakładem Patofizjologii Ogólnej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, Zachodniopomorskim Centrum Onkologii w Szczecinie oraz Kliniką Neurochirurgii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, a na dalszym etapie do wyboru tematu pracy doktorskiej. W latach 2011-2015 dr Paweł Wańkowicz odbył studia doktoranckie w Katedrze i Klinice Neurologii, Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. W 2015r. uzyskał stopień doktora nauk medycznych na podstawie rozprawy doktorskiej pod tytułem: „Identyfikacja tkankowo specyficznych komórek macierzystych w glejakach wielopostaciowych: nowe spojrzenie na patogenezę”. Promotorem rozprawy był prof. dr hab. n. med. Przemysław Nowacki, recenzentami prof. dr hab. n. med. Marcin Majka i dr hab. n. med. Sławomir Michalak.

Również w 2015r. dr Paweł Wańkowicz uzyskał dyplomu specjalisty neurologa w Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego w Warszawie.

W latach 2016-2020 Habilitant był zatrudniony początkowo na stanowisku asystenta, a od 2019r. adiunkta w Katedrze i Klinice Neurologii, Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie.

Obecnie pracuje na stanowisku adiunkta w Zakładzie Rehabilitacji Medycznej i Fizjoterapii Klinicznej, Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie.

Od 2021r. jest członkiem Rady Naukowej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie.

Należy do Polskiego Towarzystwa Neurologicznego, Europejskiego Towarzystwa Tocznia Rumieniowatego Układowego oraz Międzynarodowego Towarzystwa Zapalenia Mózgu.

Ocena zgłoszonego osiągnięcia naukowego

(na podstawie wymagań określonych w art. 219 ust. 1 pkt 2. Ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.)

Osiągnięcie naukowe zgłoszone przez Habilitanta obejmuje cykl czterech publikacji zatytułowany „Zdrowie psychiczne w dobie pandemii COVID-19. Próba identyfikacji populacji o najwyższym ryzyku wystąpienia objawów zagrażających zdrowiu psychicznemu wśród mieszkańców regionu Pomorza Zachodniego w Polsce”:

1. Wańkowicz, P., Szylińska, A., Rotter, I. Assessment of Mental Health Factors among Health Professionals Depending on Their Contact with COVID-19 Patients. *Int. J. Environ. Res. Public Health* 2020, 17, 5849. <https://doi.org/10.3390/ijerph17165849> IF: 3.390; MNISW: 70;
2. Wańkowicz, P., Szylińska, A., Rotter, I. Evaluation of Mental Health Factors among People with Systemic Lupus Erythematosus during the SARS-CoV-2 Pandemic. *J. Clin. Med.* 2020, 9, 2872. <https://doi.org/10.3390/jcm9092872> IF: 4.241; MNISW: 140;
3. Wańkowicz, P., Szylińska, A., Rotter, I. The Impact of the COVID-19 Pandemic on Psychological Health and Insomnia among People with Chronic Diseases. *J. Clin. Med.* 2021, 10, 1206. <https://doi.org/10.3390/jcm10061206> IF: 4.241; MNISW: 140;
4. Wańkowicz, P., Szylińska, A., Rotter, I. Insomnia, Anxiety, and Depression Symptoms during the COVID-19 Pandemic May Depend on the Pre-Existent Health Status Rather than the Profession. *Brain Sci.* 2021, 11, 1001. <https://doi.org/10.3390/brainsci11081001> IF: 3.394; MNISW: 100.

Prezentowany cykl obejmuje dwie prace opublikowane w 2020r. oraz dwie w 2021r., w recenzowanych czasopismach - o sumarycznym współczynniku oddziaływania - IF: 15.266 i zbiorczym dorobku punktowym MNiSW: 450. Habilitant jest w prezentowanych pracach pierwszym autorem. W autoreferacie swój udział w przygotowaniu i opracowaniu publikacji oszacował na 90%. Natomiast współautorzy czterech wymienionych wyżej publikacji nie podali w swoich oświadczeniach wartości procentowych określających ich udział w powstaniu prac.

Tematyka przedstawionego do recenzji osiągnięcia mieści się w obszarze zdrowia publicznego - dotyczy identyfikacji populacji o najwyższym ryzyku wystąpienia zaburzeń psychicznych wśród mieszkańców regionu Pomorza Zachodniego. Do podjęcia badań w tym zakresie skłonił Habilitanta wybuch pandemii w 2019r. wywołanej przez koronawirusa (COVID-19) oraz obserwacja i ocena jej skutków. Problematyka niewątpliwie ważna z punktu widzenia ochrony zdrowia i polityki zdrowotnej. Znaczenie osiągnięcia umniejsza niewystarczające, moim zdaniem, przedstawienie ram

teoretycznych podjętych badań, jak również uwarunkowań mogących mieć wpływ na uzyskane wyniki. W analizie na temat występowania depresji, lęku i zaburzeń snu u osób z rozpoznaniem toczenia rumieniowatego układowego oraz wybranych chorób przewlekłych Autor nie uwzględnił fazy choroby, czasu jej trwania, przyjmowanych leków oraz nie przeanalizował (ilościowo lub jakościowo) innych, poza trwającą pandemią, istotnych wydarzeń życiowych - czynników mogących mieć wpływ na stan psychiczny, a tym samym na sformułowane wnioski. W analizie na temat występowania depresji, lęku i zaburzeń snu u pracowników ochrony zdrowia poza obciążeniem związanym z rodzajem miejsca pracy oraz występowaniem wybranych chorób przewlekłych nie badał innych czynników obciążających, jak również czynników chroniących. Wartość naukową prac obniża ponadto, moim zdaniem, przyjęcie dychotomii w ocenie nasilenia badanych objawów zaburzeń psychicznych. Również fakt, że Autor nie odniósł się do wyników szerokiego badania podłużnego, oceniającego nasilenie oraz uwarunkowania objawów depresji i lęku uogólnionego u dorosłych Polaków w trakcie pandemii COVID-19 (<https://covid.psych.uw.edu.pl/>).

W opisie narzędzi badawczych: Kwestionariusz Zdrowia Pacjenta PHQ-9 oraz Kwestionariusz Zespołu Lęku Uogólnionego GAD-7 brak jest informacji o autorach wersji polskich, które Habilitant zastosował. Jest to niezgodne z przyjętymi zasadami publikacji, a w odniesieniu do Kwestionariusza Zdrowia Pacjenta PHQ-9, o tyle ważne, że w polskiej adaptacji czułość i swoistość w wykrywaniu epizodu depresji wynosiły odpowiednio 82% i 89%, ale przy punkcie odcięcia > 12 (Kokoszka, Jastrzębski, Obrębski, 2016).

Moim zdaniem uzyskane wyniki nie posłużyły Habilitantowi do przedstawienia nowatorskich pomysłów badawczych i ważnych wniosków, nie tylko poznawczo, ale i aplikacyjnie - cytuję:

1. *pandemia COVID-19 nie tylko zagraża naszemu zdrowiu fizycznemu, ale również psychicznemu, co w połączeniu z aktualną, złą kondycją opieki zdrowotnej w Polsce w zakresie zdrowia psychicznego nabiera szczególnego znaczenia klinicznego i społecznego;*
2. *osoby z chorobami autoimmunologicznymi wymagają szczególnej uwagi i wsparcia medycznego, informacyjnego i społecznego w celu zmniejszenia stresu podczas obecnej pandemii COVID-19, a także po jej zakończeniu.*

Trzeci wniosek: *pandemia SARS-CoV-2 uwiarygodniła, że częstość występowania bezsenności, zaburzeń lękowych, depresyjnych może zależeć od wcześniejszego stanu zdrowia danej osoby, a nie od wykonywanego zawodu* oraz czwarty: *spośród chorób przewlekłych uwzględnionych w tym badaniu, choroba Hashimoto i toczeń rumieniowaty układowy, wykazały ponad 2-krotny wzrost ryzyka wystąpienia objawów lękowych, ponad 2,5-krotny wzrost ryzyka wystąpienia objawów depresyjnych i 4-krotny wzrost ryzyka objawów bezsenności w czasie pandemii COVID-19* - budzą moje wątpliwości ze względu na zastrzeżenia metodologiczne wymienione wyżej.

Uważam, że przedstawione przez dr Pawła Wańkowicza osiągnięcie naukowe nie stanowi znacznego wkładu w rozwój dyscypliny.

Ocena pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych (poza osiągnięciem)

- Monografia naukowa zgodnie z art. 219 ust. 1. pkt 2a Ustawy - Habilitant nie przedstawił monografii.
- Wykaz zrealizowanych oryginalnych osiągnięć projektowych, konstrukcyjnych, technologicznych lub artystycznych, zgodnie z art. 219 ust. 1. pkt 2c Ustawy - Habilitant nie wykazał zrealizowanych takich oryginalnych osiągnięć.
- Wykaz opublikowanych monografii naukowych (z zaznaczeniem pozycji niewymienionych wyżej), zarówno w okresie przed uzyskaniem stopnia doktora oraz pomiędzy uzyskaniem stopnia doktora a wnioskiem o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego - Habilitant nie opublikował takich monografii.
- Wykaz opublikowanych rozdziałów w monografiach naukowych zarówno w okresie przed uzyskaniem stopnia doktora oraz pomiędzy uzyskaniem stopnia doktora a wnioskiem o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego - Habilitant nie opublikował.
- Informacja o członkostwie w redakcjach naukowych monografii zarówno w okresie przed uzyskaniem stopnia doktora oraz pomiędzy uzyskaniem stopnia doktora a wnioskiem o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego - Habilitant nie podaje.
- Wykaz opublikowanych artykułów w czasopismach naukowych przed uzyskaniem stopnia doktora - Habilitant opublikował jedną pracę.
- Wykaz opublikowanych artykułów w czasopismach naukowych pomiędzy uzyskaniem stopnia doktora a wnioskiem o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego - w latach 2016-2021 Habilitant opublikował dwadzieścia jeden prac w Polskim Przeglądzie Neurologicznym, po trzy w Archives of Medical Science i Polish Archives of Internal Medicine, po dwie w Current Neurovascular Research i Journal of Clinical Medicine, po jednej w Pomeranian Journal of Life Sciences, Biomedical Journal of Scientific & Technical Research i Neurologia i Neurochirurgia Polska.
- Wykaz osiągnięć projektowych, konstrukcyjnych, technologicznych - przed uzyskaniem stopnia doktora - Habilitant nie wykazał; pomiędzy uzyskaniem stopnia doktora a wnioskiem o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego - Habilitant wykazał stworzenie testu dla neuropsychiatrycznej postaci toczenia rumieniowatego układowego w ramach grantu Inkubator Innowacyjności 2.0.
- Informacja o wystąpieniach na krajowych lub międzynarodowych konferencjach naukowych: aktywność na krajowych konferencjach (pięć / po doktoracie jedna), międzynarodowych (brak).
- Informacja o udziale w komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych lub międzynarodowych: jeden krajowy przed uzyskaniem stopnia doktora.
- Informacja o uczestnictwie w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych: przed uzyskaniem stopnia doktora - Habilitant nie uczestniczył; pomiędzy uzyskaniem stopnia doktora a wnioskiem o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego - kierownik zrealizowanego projektu w ramach Inkubatora Innowacyjności 2.0 -

stworzenie testu dla neuropsychiatrycznej postaci toczenia rumieniowatego układowego - czy możemy przewidzieć przyszłość?

- Członkostwo w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych wraz z informacją o pełnionych funkcjach: Polskie Towarzystwo Neurologiczne - członek zwyczajny, Europejskie Towarzystwo Toczenia Rumieniowatego Układowego - członek zwyczajny, Międzynarodowe Towarzystwo Zapalenia Mózgu - członek zwyczajny.
- Informacja o odbytych stażach w instytucjach naukowych lub artystycznych, w tym zagranicznych, z podaniem miejsca, terminu, czasu trwania stażu i jego charakteru: przed uzyskaniem stopnia doktora - Habilitant nie odbywał, pomiędzy uzyskaniem stopnia doktora a wnioskiem o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego - od 2018r. współpraca dydaktyczna i badawcza z Universidad Catolica San Antonio de Murcia w Hiszpanii.
- Członkostwo w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism wraz z informacją o pełnionych funkcjach (np. redaktora naczelnego, przewodniczącego rady naukowej, itp.): przed uzyskaniem stopnia doktora - brak, pomiędzy uzyskaniem stopnia doktora a wnioskiem o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego - od 2016r. Habilitant jest autorem rubryki Przegląd Piśmiennictwa w Polskim Przeglądzie Neurologicznym.
- Informacja o recenzowanych pracach naukowych lub artystycznych, w szczególności publikowanych w czasopismach międzynarodowych: Habilitant jest recenzentem w dziewięciu czasopismach.
- Informacja o uczestnictwie w programach europejskich lub innych programach międzynarodowych: przed uzyskaniem stopnia doktora - brak, pomiędzy uzyskaniem stopnia doktora a wnioskiem o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego: Erasmus Plus - program Unii Europejskiej wspierający wymianę edukacyjną.
- Informacja o udziale w zespołach badawczych, realizujących projekty inne niż określone wyżej: przed uzyskaniem stopnia doktora - Kierownik projektów w ramach Młodego Badacza we współpracy z Zakładem Patologii Ogólnej i Kliniką Neurochirurgii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Zachodniopomorskim Centrum Onkologii w Szczecinie, pomiędzy uzyskaniem stopnia doktora a wnioskiem o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego: współpraca naukowa z Zakładem Patologii Ogólnej, Kliniką Neurologii, Kliniką Reumatologii - Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, Zakładem Patologii Ogólnej i Kliniką Reumatologii UCAM w Hiszpanii.
- Informacja o uczestnictwie w zespołach oceniających wnioski o finansowanie badań, wnioski o przyznanie nagród naukowych, wnioski w innych konkursach mających charakter naukowy lub dydaktyczny: Habilitant nie recenzował.

Podsumowując, na podstawie przedstawionego zestawienia, można stwierdzić, że dotychczasowy dorobek naukowy dr Pawła Wańkowicza nie jest znaczący. Habilitant nie jest autorem monografii,

jak również rozdziału w monografii, nie wykazał zrealizowanych oryginalnych osiągnięć projektowych, konstrukcyjnych, technologicznych. Współpraca naukowa z ośrodkami zagranicznymi jest skromna, nie zaowocowała, jak do tej pory uczestnictwem w programach europejskich lub innych programach międzynarodowych poza wymianą edukacyjną w mechanizmie ERASMUS + (przeprowadzone dwa 4-godzinne seminaria, w dniach 12.03.2018 - 16.03.2018 w Universidad Catolica San Antonio de Murcia) oraz udziałem w zespole badawczym Kliniki Reumatologii Universidad Catolica San Antonio de Murcia w Hiszpanii. Jest mało aktywny zarówno w krajowych, jak i międzynarodowych środowiskach naukowych - wystąpił na czterech konferencjach krajowych przed uzyskaniem stopnia doktora, na jednej konferencji krajowej po uzyskaniu stopnia.

Analiza bibliometryczna (z dnia 27.01.2022r.)

Habilitant jest autorem 40 publikacji naukowych, z których 21 to prace popularno-naukowe w formie Przeglądu Piśmiennictwa w Polskim Przeglądzie Neurologicznym., 12 to oryginalne prace w piśmiennictwie posiadającym Impact Factor, 3 to oryginalne prace w piśmiennictwie nie posiadającym Impact Factor, 2 opisy przypadków i 2 listy do redakcji czasopism.

Sumaryczny Impact Factor wynosi 44.632. Łączna punktacja MNiSW wynosi 1598 punktów. Liczba cytowań zgodnie z Web of Science Core Collection wynosi 103 w tym liczba cytowań bez autocytowań 88. Index Hirscha według Web of Science Core Collection wynosi 7. Liczba cytowań zgodnie z Scopus wynosi 107 w tym liczba cytowań bez autocytowań 92. Index Hirscha według Scopus wynosi 7.

Ocena współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym

- Wykaz dorobku technologicznego: Habilitant nie podaje.
- Informacja o współpracy z sektorem gospodarczym: przed uzyskaniem stopnia doktora Fundacja Zachodniopomorska Hospicjum dla Dzieci i Dorosłych, pomiędzy uzyskaniem stopnia doktora a wnioskiem o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego: Fundacja Zachodniopomorska Hospicjum dla Dzieci i Dorosłych, ST Medical Clinic.
- Uzyskane prawa własności przemysłowej, w tym uzyskane patenty, krajowe lub międzynarodowe: Habilitant nie podaje.
- Informacja o wdrożonych technologiach: Habilitant nie podaje.
- Informacja o wykonanych ekspertyzach lub innych opracowaniach wykonanych na zamówienie instytucji publicznych lub przedsiębiorców: Habilitant nie podaje.
- Informacja o udziale w zespołach eksperckich lub konkursowych: Habilitant nie podaje.
- Informacja o projektach artystycznych realizowanych ze środowiskami pozaartystycznymi: Habilitant nie podaje.

Można zatem stwierdzić, że współpraca Habilitanta z otoczeniem społecznym i gospodarczym jest skromna.

Ocena działalności dydaktycznej i organizacyjnej

Działalność dydaktyczną Habilitant realizował poprzez wykłady, seminaria oraz ćwiczenia praktyczne z neurologii, dla studentów Wydziału Lekarskiego, Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego oraz dla kierunków Ratownictwo Medyczne, Pielęgniarstwo, Fizjoterapia. Był opiekunem studentów medycyny uczelni krajowych i zagranicznych odbywających praktykę wakacyjną w Klinice Neurologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, jak również opiekunem lekarzy stażystów i lekarzy rezydentów odbywających staż z neurologii w ramach specjalizacji z psychiatrii, chorób wewnętrznych, medycyny ratunkowej czy anestezjologii. Prowadził także wykłady z neurologii dla lekarzy specjalizujących się w ramach medycyny rodzinnej oraz wykłady i ćwiczenia popularyzujące neurologię dla Dziecięcego Uniwersytetu Medycznego Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego i Stowarzyszenia Społeczno-Oświatowego „SENS” w Szczecinie.

Można zatem stwierdzić, że dr Paweł Wańkowicz jest doświadczonym nauczycielem akademickim.

Konkluzja

Osiągnięcie naukowe dr Pawła Wańkowicza, stanowiące podstawę sformułowania wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego (na podstawie wymagań określonych w art. 219 ust. 1 pkt 2. Ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce - Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.), jak i pozostałe osiągnięcia naukowe (art. 219 ust. 1. pkt 2a Ustawy oraz art. 219 ust. 1. pkt 2c Ustawy) oraz organizacyjne nie dokumentują znacznego wkładu w rozwój dyscypliny.

Moim zdaniem nie spełniają wymagań wobec kandydatów ubiegających się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Stwierdzam zatem, że moja recenzja w postępowaniu o nadanie dr Pawłowi Wańkowiczowi stopnia doktora habilitowanego jest negatywna. W związku z powyższym nie widzę uzasadnienia dla dopuszczenia dr Pawła Wańkowicza do dalszych etapów postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne.

MARTA ANCZEWSKA
prof., dr. hab. n. med.
specjalista psychiatra
8175272

